

for en åndelig og moralsk opprustning

OM LEDERSKAP

Lederskap på prøve: I kampen for vår alles fremtid på miljøvernkonferansen i Rio de Janeiro. I oppfølgingen. På hjemmebane i en hard EF-debatt. I et næringsliv som må bryte ny mark og trekke mennesker ut av arbeidsløshet. I idrett, hvor trenere med evner til å inspirere og motivere er ettertraktet. I ungdomsarbeid, der gode ledere sparer utgifter på fremtidige sosialbudsjetter.

Lederskap er blitt en dyr vare, og ledere har skjønnet hvor mye de kan tjene på sin dyktighet. Men dyktigheten er lite verdt når tilliten forsvinner. Med berettiget forargelse spør mange hvordan det er mulig å anse fallskjermere på flere hundre tusen og over millionen i året for rimelig? Hva produserer slike ledere?

Det sies at et folk får de ledere det fortjener. Det er en halv sannhet. Ledere staker selv ut sin kurs og flere har gått seg vill. Men vi kan spørre: Har vi en verdiforankring og skaper vi et miljø som fremmer godt lederskap?

Menneskers begrensede dømmekraft er avslørt. Uten bevisstheten om en verden i nød og et ideal om å tjene våre medmennesker er vi alle hjelpeløse fanger av vår tids jakt etter penger, vår omgangskrets' syn på nødvendig levestandard eller egen grådighet. Vi venter noe annet av våre ledere. Men våre forventninger slår tilbake på oss selv. Det er en sammenheng mellom småsnusk i tusentall og fallskjermene oppe i det blå.

Samholdet i det norske folk har fått en knekk denne våren og forsommeren. Men det skal ikke så mye til for å gjenopprette tilliten. En leder som innrømmer sine feil, avslår eller gir tilbake den fallskjermen han allerede har fått, kan også gi store mediaoppslag. Som Pål Krabys beslutning om å frasi seg 900.000 av 1,7 millioner årlig har vist. Et lite skritt i riktig retning.

Noen ledere skriver artikler eller memoarer om hvorfor de følte seg urettferdig behandlet. Mange av oss kommer ikke lenger enn til å fråtse i deres nederlag. Men mennesker som slår av på krav om mer penger og bretter opp skjorteermene for å løse problemer i sitt nærmiljø, kan forlange en ny form for lederskap. Vi kan bevege oss fra moralsk forargelse til moralsk fornyelse.

I dette nummer:

Sosial virkelighet i India og på Grünerløkka

Intervju med foreldre til tenåringer

Inntrykk fra Polen og seminar i Estland

CAUX - KALENDER

Det begynner med Europa. 3. juli går teppet opp for sommerens konferanser i Caux. I ti dager står vårt eget kontinents problemer og muligheter i fokus: Minoritetenes stilling, helbredelse av historiens sår gjennom anger og tilgivelse, troens og kirkens rolle (7. - 10. juli). Det blir deltakelse fra Øst-Europa og anledning til å styrke familiebandene i vårt felles-europeiske hus.

Byenes fremtid

Etter begivenhetene i Los Angeles har konferansen som begynner 15. juli fått forsterket aktualitet for amerikanerne. Men temaet "Byenes fremtid" trekker deltakere fra alle kontinenter. Sjøfører fra et drosjekooperativ i Rio de Janeiro, lokalpolitikere fra Zimbabwe og Australia, svart ungdom fra Atlanta i Georgia som bekjemper vold, politirepresentanter fra New Zealand, Addis Abeba og Nederland, muslimer og kristne fra Racial Equality Council i Bradford, England, er noen av dem. Fra Norge reiser blant annet en pakistansk familie, en innvandrerkonsulent i Oslo bispedømmeråd og en feltarbeider som var leder for et prosjekt for innvandrerrundom i Oslo.

Ned med murene!

"Ned med murene!" er tema for ungdomskonferansen fra 24. - 31. juli. Murene av hat, frykt og fordommer må rives. "Når jeg vender ryggen til en vanskelig venn, er bitter mot min far, frykter dem som bor i en annen bydel eller et annet land - da er det stein til min selvbyggete mur... La oss finne ut hvordan livet er på den andre siden av muren," heter det bl.a. i innbydelsen.

3. - 9. august møtes lærere og pedagoger, også fra Russland, Polen og de baltiske land. 11. - 17. august kommer mennesker fra krise- og konfliktområder som Midt-Østen, Sør-Afrika og Mellom-Amerika for å utveksle erfaringer og utforske mulige løsninger.

Markedsøkonomi og moral

"Moralsk fundament for en markedsøkonomi" er det utfordrende emnet for årets industri- og næringslivskonferanse 19. - 23. august. Fra denne synsvinkelen tar arbeidsgrupper opp spørsmål som miljøvern, medienes verdiforankring, samarbeidet mellom ansatte, ledelse, regjering og finansinstitusjoner, balansen mellom yrkes- og privatliv. Til slutt blir det en rundebordskonferanse på toppplan om handelskonfliktene mellom Japan, USA og Europa.

Ingen av de ovennevnte konferanser er så spesialiserte eller ensidig faglig orientert at ikke hvem som helst kan ha utbytte av å delta når som helst. Caux avsluttes 27. august.

Sosial virkelighet i India og på Grünerløkka

To sosionomer, Gudrun Brøvig og Tone Nelson, forteller

Vi arbeider for tiden henholdsvis på sosialkontor og i feltarbeidertjeneste i Oslo.

For et halvt år siden reiste Gudrun på et ti ukers utvekslingskurs for sosialarbeidere i Bombay, India. Kurset startet med en to ukers innføring i indisk kultur, religion og levesett. Etterpå fulgte en åtte ukers periode der hun jobbet med barne- og ungdomspsykiatri, adopsjon, gatebarn og økonomisk støtte til barn i slumområdene.

GUDRUN: Det som slo meg i India var den enorme fattigdommen. Jeg klarte aldri "å venne meg til" alle som tigget. Det som gjorde meg mest opprørt, var at jeg heller aldri har sett slik overdådig rikdom, som hos enkelte privilegerte indere.

De fattige virket ikke bitre. Jeg lurte på om det kan ha å gjøre med deres religion, at de mener å være født inn i den status de fortjener.

Jeg traff et folk med tette familieband og måtte tenke på Norge og velferdsstaten hvor det offentlige tar mye av omsorgsansvaret som tidligere lå på storfamiliene. Ansvar har med menneskeverd å gjøre. Hvis jeg ikke opplever at jeg har ansvar for mine venner og familie, undervurderer jeg meg selv som menneske. De familiene jeg traff i India, ga meg en påminnelse om at vi i Norge bør grave fram igjen noe vi kanskje holder på å miste.

Min kristne tro betyr mye for meg. Hele tiden mens jeg arbeidet og senere reiste rundt i India for å se meg om, ba jeg mye, kanskje fordi jeg oftere enn her hjemme følte behov for beskyttelse. Mange av inderne var så knyttet til sin tro, og det var lettere å snakke om Gud enn i Norge. Kanskje troen blir en hverdagslig del av livet fordi den er eneste trøsten mange har.

Det har vært vanskelig å ta med meg hjem det jeg har opplevd. Her i Norge med små sosiale forskjeller er det lett å glemme. Jeg forsøker å la erfaringene fra India få konsekvenser for eget forbruk og gjøre givertjeneste til mennesker i nød til en bevisst del av mitt liv. Ønsket om å gjøre noe med de sosiale forskjellene som tross alt finnes i vårt land er forsterket.

TONE: Etter endt utdanning på sosialhøgskolen fikk jeg jobb som feltarbeider på Grünerløkka i Oslo. Grünerløkka er en meget fargerik bydel, ikke minst fordi 25% av befolkningen kommer fra innvandrerbakgrunn. I samme gård som feltkontoret ligger BI, Arbeidsformidlingen, markedsføringshøgskolen og sosialkontoret. Et godt bilde på hvor sammensatt bydelen er.

Feltarbeideren driver forebyggende og oppsøkende arbeid blant barn og unge. Våre oppgaver spenner vidt, fra å

delta i aksjoner i lokalmiljøet for å bedre barns og unges oppvekstvilkår, til veiledning overfor den enkelte ungdom. Det oppsøkende arbeidet består i å møte ungdommer i miljøene hvor de befinner seg og slik fange opp dem som hjelpeapparatet forøvrig ikke når. Vi jobber også med å trekke ungdom ut av rusmisbruk og ensomhet og deltar i arbeid for å bekjempe vold.

Det siste året har arbeidet mer og mer bestått i å finne arbeids- og utdanningsmuligheter til den enkelte ungdom. Selv med toppkarakterer fra videregående skole har ungdom vanskeligheter med å finne jobb. Når selv ikke grunnskolepapirene er i orden, blir det nærmest umulig. En siste silingsmekanisme er hudfargen. Det er et faktum at norske blir foretrukket både i søknadsmengden til ledige jobber og boliger.

I mars i år begynte en ny medarbeider på feltkontoret. Han er muslim, og da han tok fram bønneteppe sitt på jobben for å be, fikk det meg til å tenke. Jeg har alltid forsøkt å trekke et skille mellom Tone som offentlig og privat person. Den offentlige del av meg er sosionomen, som gir råd til andre mennesker. I den private sfæren kommer familie, venner og fritid. Uten å tenke særlig over det, har jeg puttet kristenlivet inn i den private delen. Hvorfor legge fra seg kristendommen utenfor feltkontordøren, når jeg kan ta den med meg inn?

Jeg har valgt å la Kristus lede mitt liv, og Han er sannsynligvis i stand til også å lede sosionomen Tone, like mye som bare Tone.

Jesus - som leder

Kvelden før Jesus skulle korsfestes diskuterte hans disipler hvem som kunne få den gjeveste plassen ved siden av ham i himmelriket.

Jesus trengte deres støtte i Getsemane. De sovnet. Da overprestene kom for å ta ham til fange, flyktet de.

Peter ble spurt om han ikke var en av Jesu disipler. Han nektet tre ganger.

Hvis Jesus på det tidspunktet skulle bedømmes for resultatene av sitt lederskap...

Jesus viste den største av alle lederegenskaper: Nestekjærlighet. Evnen til å tilgi. Ut av det vokste en mektig skare som bragte kristendommen til hele verden.

B. O. Austad

FORELDRE TIL TENÅRINGER

"Masser av dødtid er nødvendig når en har ungdom i huset," sier Methe og Anders Eskeland. Her forteller de om seg selv, sitt hjem og sine forsøk på å bevisstgjøre foreldre om alkoholforbruket blant ungdom. Intervjuet av Bjørn Ole Austad.

Et hvitt hus i en hage. To mennesker med litt grå visdom i håret, to ungdommer og en hund. En flott vedstabel etter husfarens slit og svette. Et rotekjøkken som det strømmer god mat ut av. En dør der noen alltid banker på. Et hus

med mye hjerterom. Det er familien Eskeland og deres nærmiljø på Jar i Bærum.

Anders og Methe Eskeland er inne i en vanskelig omstillingsperiode i foreldres liv. Sønnen Sigurd er russ i år, og datteren Astrid er femten. Barna sloss for å komme fri og bestemme selv. Hva har foreldrene lært så langt i denne perioden? "Ingenting," er Sigurds kommentar, med et lunt smil.

Hva er nøkkelen til god kontakt med sine tenåringsbarn? "Masser av dødtid. Foreldre må våge å være ineffektive.

De må bare være omkring. Tenåringer snakker ikke om sine problemer på oppfordring til de tider det passer foreldrene best," sier Methe. "Ofte vil de snakke sent på kvelden når all fornuft sier at en bør sove."

Tenåringer snakker ikke om sine problemer på oppfordring til tider som passer foreldrene best.

Methe henter fram et opplegg kontaktpersonen mellom nærpoltiet og skolen bruker i informasjon til foreldrene i Bærum kommune: "Du må være interessert uten å være nysgjerrig. Du må si din mening uten å fordømme. Du må fange opp signaler fra de unge. Du må stille krav og samtidig vise kjærlighet."

"Vi svikter sammenlignet med de idealene," sier Anders fort. "Og jeg er nysgjerrig," understreker Methe. Ingen av dem legger skjul på at det har vært kriser og eksplosjoner.

I løpet av den kveldsstunden vi snakker sammen er Methes oppmerksomhet rettet mot sin datters utnyttelse av tiden. En eksamen er like rundt hjørnet. Lesingen lider under konkurranse fra telefonsamtaler med venner og en viktig sosial stund ute på trappen med en annen venn som bare har stukket innom. Men mors masende spørsmål blir stilt med en åpenhet som forundrer. Hvor er den dømmende

tonen? Det er kanskje ikke så farlig å bry seg hvis kjærligheten er sterkere enn nysgjerrigheten. Astrid ser heller ikke ut til å fortvile.

Barna åpnet foreldrenes øyne for et stort problem blant unge i Bærum: Alkoholmisbruk. De fikk alarmerende beskrivelser av en hjemme alene-fest der 15-åringer drakk seg fulle og ødela møbler. Tilstandene på en annen våt fest nådde også deres ører. Avisene har offentliggjort undersøkelser om at alkoholforbruket blant ungdom i Bærum er det høyeste i landet. Anders og Methe har vært represen-

tanter i Foreldrenes Arbeidssutvalg på sine barns skoler og sammen med andre foreldre tok de affære.

Årlig arrangeres det temamøter hvor alle foreldre inviteres. Ifjor skulle det handle om alkohol. Men ikke først og fremst om de unges misbruk. Søkelyset skulle settes på foreldrenes holdninger.

Methe viser spørsmålene hun utarbeidet. "Det er ikke plutselig født en generasjon med dårlige barn," sier hun. "Foreldrene er opptatte av farene ved røyking og enda mer ved narkotika. Alkohol-

vaner handler derimot om deres egen livsstil. Et av spørsmålene vi stilte var om foreldrene visste hvor mange flasker vin og øl de hadde i huset. Vi ønsket å finne fram til felles regler som vi foreldre kunne bli enige om: Ingen skulle tillate hjemme alene-fester med overnatting. Vi har oppnådd at mange foreldre er blitt påpasselige. Men de fleste vegrer seg for å se noen sammenheng mellom egen omgang med alkohol og barnas økende forbruk."

"Det er på mange måter en dessertverden de unge kommer inn i. I denne verden er flasker fra Polet den lettvinste gaven. Vi er så fattige i vår oppfinnsomhet og omsorg!"

Foreldrene er opptatte av farene ved røyking og enda mer ved narkotika. Alkoholvaner handler derimot om deres egen livsstil.

Methe og Anders kommer begge fra søskenflokker på fem. Og fra miljøer hvor kristentroen betydde noe. Men der slutter også likheten i bakgrunn. Anders kommer fra en bygd med bønder og fiskere på Stord, Methe fra Asker. Anders sitter traust og tenker. Methe strømmer over av ord og kommentarer. Noen ganger gjennomtenkte fulltreff. Andre ganger trakk i salaten. Begge formidler de den varmen undersøkelser sier at vårt samfunn mangler.

Fort. neste side

Til foreldre:

Fange opp signaler fra de unge

Være interessert uten å være nysgjerrig

Si din mening uten å fordømme

Stille krav og samtidig vise kjærlighet

Anders ble frarådet å overta farsgården selv om han er eldst. Faren ville at han skulle få seg en god utdannelse. Han havnet på Voss landsgymnas og senere på NTH i Trondheim. På gymnaset fikk han høre om Moralsk Opprustning.

"Jeg var en streber," sier Anders. "At Gud har en plan som jeg i stillhet kunne søke, ga et nytt perspektiv. Jeg hadde fusket på skolen og gjorde opp for det. 20 år gammel sto det klinkende klart for meg at jeg ville gi mitt liv til Gud."

Anders var flere år i det sørlige Afrika og kom uretten der innpå livet. Senere har han vært på kortere besøk i Tanzania og har også engasjert seg for å skaffe skolemateriell til landet. Ved en anledning holdt han foredrag i sin datters klasse. Det neste han oppdaget var elever som arrangerte basar til inntekt for Tanzania. Senere ga en

temauke og en innsamling 14.000 kroner til verktøy på to skoler i Tanzania.

Anders og Methe har nå arbeidet i mange år på heltid med Moralsk Opprustning. Levd på tro og bønn og gitt avkall på trygg og sikker inntekt. Takket være et generøst ektepar har de bodd gratis i sytten år i boligen på Jar, bare betalt strøm og gjort vedlikeholdsarbeid.

Vendepunktet kom da jeg forsto at jeg ikke lenger kunne skylde på andre menneskers bommerter

De synes bevisstheten unge mennesker i dag har om miljøvern, urett og nød, tyder på et videre perspektiv enn de selv hadde. Men ønsket om å finne begrunnelser for enhver avgjørelse kan synes å komplisere enkle valg i livet. "Hvis vi åpner våre hjerter og er villige til å betale prisen, er møtet med den levende Kristus livets aller største gave. Som fører til det aller viktigste engasjementet," sier Methe. "Vendepunktet for meg kom da jeg forsto at jeg ikke lenger kunne skylde på andre menneskers bommerter. Ansvar for å gjøre noe utav livet var mitt."

"Indisk flatbrød" fra landsbyen Ramaija

Helga Landmark har vært i India en rekke ganger, sist i to og en halv måned i år. Her forteller hun om besøket i en landsby fire mil fra grensen til Pakistan, sammen med barnelegen Shantu Patel som arbeider i distriktet.

En kamel ser nedlatende på oss. Noen minutter senere kommer tre smilende kvinner mot oss i fargesprakende Kachch-drakter og svære messingkrukker på hodet. Vi er i landsbyen Ramaija hvor det bor 3-400 mennesker. En ørliten promille av Indias 870 millioner innbyggere, 85% bosatt i landsbyer. Små lave leirhus med en og annen TV-antenne som stikker opp over takene i denne halvørkenen. Takket være en stor moderne vindmølle fra Danmark ute ved kysten har de fleste husene her og i landsbyene rundt om elektrisk strøm.

Shantu Patels familie har dype røtter i denne delstaten, Gujarat. Men hennes foreldre emigrerte til Kenya og tjente godt som entreprenører der. Shantu utdannet seg til barnelege og slo seg ned i England. Men heller enn å tjene godt i en behagelig tilværelse, bestemte hun seg til å vende tilbake og satse alt i landsbyene rundt der besteforeldrene bodde. Blant annet har hun organisert poliovaksinerings for 35.000 barn i området. I tillegg til sitt legesenter har hun forsøkt å sette opp et salgs-

apparat for kunsthåndverk fra dette distriktet.

Shantu tar meg med til utkanten av Ramaija, til en fabrikk med skyggefulle poppeltrær rundt. Flokkevis av kvinner ankommer med dagens produksjon av poppadom, et slags krydret flatbrød. I alt 850 kvinner fra landsbyene omkring kommer hver morgen og henter råvarene mel og krydder, drar hjem og kjevler ut det flatbrødlignende brødet for så å vende tilbake igjen om ettermiddagen med produktene. På denne måten kan de tjene penger og samtidig være hjemme hos familien.

Fabrikken er 20 år gammel og drives av et styre på tyve kvinner, minst fem til åtte er arbeidere. En pensjonert forretningsmann hadde i sin tid ideen å legge fabrikk ute i denne halvørkenen og bidra til et bedre livsgrunnlag for menneskene der.

Unikt er det at kvinner fra alle kaster og flere religioner arbeider sammen. De er stolte over å ha skapt et slikt miljø. Kvaliteten på varene er god, videre salg og eksport blir organisert fra Bombay, atten timers togreise borte. Jeg kjøpte med meg poppadoms til Norge for så å finne igjen poppadoms fra fabrikk i Ramaija i en forretning i Oslo!

Inntrykk fra Polen

Ti medlemmer av Polens parlament (Sejm) og ti kommunalpolitikere deltok i 1990 og -91 i to-ukers seminarer i Oslo om hvordan det norske samfunnet fungerer og demokratiets åndelige og moralske grunnlag.

I mai tilbragte Leif Hovelsen og Jens-Jonathan Wilhelmsen, begge heltidsarbeidere i MRA, 12 dager i Polen for å fortsette kontakten med de polske seminardeltakerne og invitere til sommerens konferanser i Caux. Her følger noen av deres inntrykk:

* Wlodzimierz Mokry kom stormende inn på sitt kontor i siste liten, med håret strittende i alle retninger og papirer stikkende ut av en bugnende mappe. Mokry er lederen for de ca. 250.000 ukrainerne i Polen, og sammen med et team av unge ukrainere er han i gang med å bygge opp et ukrainsk museum og kultursenter i et av Krakows gamle hus fra det 13. århundre. Der ville han gjerne også ha et permanent MRA-kontor.

Mokry snakket varmt om hva seminaret i Oslo hadde betydd for ham. Han var blitt mere tolerant, og det hadde hatt innvirkning på omgivelsene under Ukrainas pågående uavhengighetskamp, påsto han.

Adressen kjent og fryktet

* Bogdan Scibut møtte vi på hans kontor i det polske innenriksministeriet, hvor han er generaldirektør. Adressen er kjent og fryktet i hele Polen: RAKOWIECKAGT. 2. Det var hovedkvarteret for kontroll- og undertrykkelsesapparatet under kommunismen. I dag sitter Solidaritetsforkjempere bak de massive skrivebordene. Scibut var under sitt Norges-besøk nestformann i det Kristelige Nasjonale parti i byen Lodz. I dag er han innenriksministerens høyre hånd.

* Pawel Chrupek og hans kone Anna kom kjørende de to timene til Krakow fra deres bondegård sørøst i Polen. Han stilte ikke som kandidat ved siste parlamentsvalg og er nå ansvarlig for privatiseringen av kollektivbrukene i sitt område. I Warszawa fikk vi høre at han gjør et førsteklasses arbeid.

* Radoslaw Gawlik representerer Wroclaw i Sejmen og er helengasjert i miljøvernsspørsmål. Han er særlig opptatt av å rense opp elven Oder og kom nettopp tilbake fra møter i Berlin og Strassbourg om forurensningstiltak.

Solidariteten sterkere enn i Norge

* Fylkesmann Jerzy Orzel fra Tarnow i det sørøstre Polen kom også kjørende til Krakow for å møte oss. Han fortalte om kampen mot arbeidsløsheten på 10-12 %. Arbeidsløshetsstrygd mottar man i ett år. Etter det må man

til sosialkontoret for å få hjelp. Men en får også inntrykk av at solidariteten blant familie og venner er langt sterkere enn i Norge.

Fylkesmannen ville gjerne komme til konferansen om storbyproblemer i Caux i sommer.

* Wieslaw Kecik, en av pionerene for bondesolidaritet som deltok på begge seminarene i Oslo, er nå leder for et institutt i Warszawa. Instituttet arbeider for å vekke folk til politisk deltakelse og samfunnsansvar. "Polen har aldri vært i en så gunstig stilling," sier han. "Nå er vi på alle sider omgitt av nasjoner som vil oss vel. Det er opp til oss polakker å bruke sjansen."

Kecik og hans kolleger har tro på samarbeid med Ukraina. I oktober arrangerer polakker og ukrainere sammen en MRA-konferanse i Lwow, Ukraina.

* I Warszawa var vi heldige å få bo i den polske kirkens episkopat. Ved frokosten en morgen møtte vi en biskop på besøk: Erkebiskopen av Minsk i Hviterussland. Han kom fra Tsjernobyl og var dypt rystet over det han hadde sett der. Men han hadde fremtidsstroen i behold: "En troens vår vil komme fra Russland," mente han. "I Vesten har dere nok mat, men ikke tro. I Russland har vi lite mat, men mye tro." Han innbød oss hjertelig til Minsk.

JJW

Seminar i Estland

I dagene 14.-15. mai ble det arrangert et seminar i Tallinn om det moralske grunnlag for en markedsøkonomi. Initiativet kom fra Andres Ellamaa, som var minister i det uavhengige Estlands første regjering. Han deltok i konferansen i Caux i august -91, og sammen med redaktøren av forretningsavisen ARIPAEV fikk han ideen til seminaret.

Unge forretningsfolk, som hadde satt i gang småbedrifter, tok livlig del i debatten om etiske holdninger, bl.a. ut fra dårlige erfaringer med vestlige forretningsfolk. Et større byggefirma innbød de tilreisende gjestene fra Finland, Sverige, Danmark og England til flere måltider. "Jeg har aldri før opplevet en slik åpen atmosfære i Estland. Det har vært mulig å komme fram med det jeg virkelig følger og tenker," sa en av deltakerne.

Den utenlandske gruppen ble ønsket velkommen av dr. Ellamaa, som nå leder en nevrokirurgisk klinikk i Tallinn. De fikk møte en rekke ledende politikere. "Moralsk Opprustning kan bli en hjelp for oss i Estland til å vurdere hva vi skal ta imot fra Vesten, og hva vi skal forsøke å holde på avstand," var en kommentar ved en av disse samtaler. De hadde også kontakt med mennesker fra den russiske befolkningen. (600.000 av 1,5 mill. innbyggere).

K. Jørgensen

sakset

Mens jeg skrev og produserte (om mine foreldre), følte jeg at jeg lærte dem bedre å kjenne, deres ambisjoner og hjelpeløshet, deres dyktighet, godhet, sinne og sjalusi. Det er nesten absurd hvor lik jeg er dem begge. Etter dette har enhver form for fordømmelse, bitterhet eller følelse av at de har gjort livet vanskelig for meg, forsvunnet fra mitt liv for alltid.

Det er en velsignelse. Min bror døde uforsonet. Min søster raser enda.

Ingmar Bergman, filmprodusent og forfatter, magasinet Scanorama, mai 1992.

Jesus visste at banal misunnelse, åpen eller skjult konkurranse og maktkamp er en trussel mot samholdet og enheten. Splittelse er vår tids kjennemerke. Det er tragisk når splittelse mellom nasjonale og religiøse grupper driver tusenvis av hjelpeløse mennesker på flukt, enten det skjer i Jugoslavia eller i Sudan. Men det er også tragisk dersom kristne mennesker ikke tåler hverandre, fordi det en gang ble sagt noe som ikke blir tilgitt og glemt.

Hvor skal verden gå i dag uten at vi kan håpe på forsoning mellom gamle fiender? Det er et enormt og dristig arbeid på det åndelige plan som ligger foran vår generasjon og våre barn. "Enhet i det vesentlige, toleranse i det uvesentlige, kjærlighet i alt."

Sokneprest Inge Mannsåker i Frogner kirke, 31. mai 1992.

Ondskapens problematikk er kanskje ikke så enkel? For hver gang jeg tier, når jeg skulle ha talt mot urett, hver gang jeg valgte personlig komfort på bekostning av fellesskapet, hver gang jeg har valgt å leve med en behagelig løgn fremfor den bitre sannhet, hver gang... svekket jeg demokratiets immunsystem. Ingen enkel forklaring kan gi et helt og sant bilde av hvem som brakte Hitler til makten. Det betyr ikke at de som i dag regnes for skyldige, skal gjøres mindre skyldige. Men det gjør oss som tror oss uskyldige, mer skyldige.

Einar Engebretsen i Arbeiderbladet, 6. juni 1992.

Ingen vet hva som må komme i stedet for den samfunnsøkonomi og verdensorden vi har. Det vi vet, er at hverken kommunismens diktatur eller kapitalismens uhemmede konkurranse vil kunne løse de tidligere ukjente problemer menneskeheten står overfor.

Vi vet at løsningen vil komme for sent hvis vi ikke snart kommer i gang med den store debatten om hva den består i og hvordan den kan gjennomføres. Den debatten tror jeg Kirken kan bidra til, fordi den står for det eneste verdigrunnlaget som gir håp om en bedre framtid. Hvis den våger.

Erik Dammann i et foredrag for prester i Oslo Bispedømme, 20. mai 1992.

Om Dostojevskij hadde rett i det han sier, at skjønnhet skal redde verden, da er vår virkelighet ikke uten håp. For tross alle vanskeligheter og alt vi mangler, så finnes det skjønnhet i vårt land. Alt som vi gjennomlever og alle vanskeligheter er ikke uten mening. Når vi hører alle beskyldte kommunistene, regjeringen og byråkratene for det som er feil, tenker vi også på vår egen andel i det hele. Vi har sett på mens alt dette forferdelige har skjedd, i den tro at vi ikke kunne forandre på noe. Sant nok har vi i vårt yrke forsøkt å være ærlige og si sannheten, og det har av og til kostet oss jobben. Men våre liv ble ikke annerledes. Det er vår

Slava Dolgachov, regissør MHAT-teateret i Moskva, i et brev, mai 1992.

Vi var blitt advart. I 1989 kom den kjente Philadelphia-presten Leon Sullivan med en inntrengende appell fra de indre bydelene til forstedene om et felles krafttak for å styre unna den tragedien som forfallet ville medføre. "Hvis vi ikke løser problemene for de indre bydelene og tar oss av de hjemløse, de narkomane, de arbeidsløse, de dårlig utdannede - og hjelpeløsheten og håpløsheten som vokser for hver dag - da vil minst 30 amerikanske byer eksplodere i løpet av tre år." Det var i oktober 1989.

I oktober ifjor advarte Ben Campbell, som har arbeidet i 20 år som prest i en sentrumsmenighet, om at Amerika hadde nådd et "fremskredet stadium av oppløsning" forårsaket av materialisme og en splittende by-feudalisme.

Sullivan og Campbell er bare to av en mangeartet gruppe omsorgspersoner i bysamfunn rundt om i landet. Disse menneskene er som grønne skudd som til og med vokser midt i de svarte ruinene i Los Angeles.

Michael Brown, Los Angeles, i Breakthroughs, MRA Newsletter, USA, mai 1992.

NY VERDEN vil fremme en forandring i både menneskers holdninger og i samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Kristi forvandlende kraft. Bladet beretter om et globalt arbeid som er åpent for alle, og om kampen mellom ondt og godt som pågår i ethvert menneske og folkeslag.

UTGIVER: Moralsk Opprustning, Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo 2.
Tlf. 02-559430 Postgiro 0804.5125794. Bankgiro 6030.05.08831.

ANSVARLIGE: Bjørn Ole Austad Jens J. Wilhelmsen